

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลต่อ การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์กร บริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การเป็นสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน และศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับปานกลาง และสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มี อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การเป็นสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลแตกต่าง กัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกสภาองค์กร บริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 198 คน ที่ได้จากการ สัมภาษณ์แบบหد้ายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า โดยก่อนนำไปเก็บข้อมูลได้ผ่านการแนะนำปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษา และ ผู้เชี่ยวชาญ พร้อมกับการนำไปทดลองใช้ ซึ่งได้รับความชื่นชอบมาก .96

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยทำ การสัมภาษณ์และให้สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถาม โดยได้ข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมด 198 ชุด ในวันที่ 29 ตุลาคม 2549 และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ สมมติฐาน ใช้ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เห็นว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบร่วมกัน พบว่าการดำเนินงานระดับมาก 5 ด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการป้องกันโรคและระวังโรคติดต่อ ด้านการนำร่องรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการคุ้มครอง ดูแล และนำร่องรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และลิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการจัดให้มีและนำร่องรักษาทางน้ำและทางบก การดำเนินงานระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ รองลงมาคือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การดำเนินงานระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การเป็นสมาชิกแตกต่างกันเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่า สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การเป็นสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริการส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แยกเป็นรายด้านได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

1. งบประมาณมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถซ่อมแซมถนนได้ทั่วถึง และหันตามความต้องการและความเดือนร้อนเท่าที่ควร
2. ขาดอุปกรณ์ เครื่องมือในการซ่อมแซมถนน
3. หน่วยงานอื่นสร้างถนนไว้แล้วไม่ได้มาตรฐาน แล้วส่งมอบให้องค์กรบริหารส่วนตำบลต้องเสียบประมาณในการซ่อมแซมเป็นจำนวนมาก

ด้านที่ 2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัด น้ำ夙อยและสิ่งปฏิกูล

1. งบประมาณไม่เพียงพอ
2. ไม่สามารถจัดหาที่ดินทึ่งขยายเพิ่มได้
3. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะ
4. ขาดอุปกรณ์เครื่องมือ
5. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังในการทึ่งขยาย

ด้านที่ 3 ด้านการป้องกันโรคและระวังโรคคิดเหตุ

1. งบประมาณไม่เพียงพอ
2. มีความช้าช้อนในการทำงานกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
3. ขาดอุปกรณ์เครื่องมือ
4. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ด้านนี้ ประชาชนเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ด้านที่ 4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. งบประมาณมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยได้ตามความต้องการ
2. งบประมาณมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อจัดตั้งศูนย์รับแจ้งและประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้

ด้านที่ 5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1. งบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนได้ครบถ้วน
2. งบประมาณมีจำกัด ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงต่อการจัดกิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมด้านวัฒนธรรม ได้ตามความต้องการ

3. งบประมาณมีจำนวนจำกัดไม่สามารถให้ทุนการศึกษาสำหรับเด็กเรียนดีแต่ยากจนได้ครบตามความต้องการ

ด้านที่ 6 ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

1. งบประมาณมีจำนวนจำกัดจัดสรรงบเบี้ยยังชีพ ได้ครบตามจำนวน

ผู้สูงอายุ และ ผู้พิการ

2. งบประมาณมีจำนวนจำกัดไม่สามารถจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรี เด็กและเยาวชน ให้พอเพียง

3. ขาดการติดตามผลหลังจากอบรมอาชีพให้กับกลุ่มสตรีแม่บ้าน

ด้านที่ 7 ด้านการคุ้มครอง คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

1. ขาดการรณรงค์ และจัดกิจกรรมในด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ขาดการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมไม่ที่ปลูกในวันสำคัญ

3. การจัดสรรงบประมาณด้านนี้น้อยเกินไป

ด้านที่ 8 ด้านการนำร่องรักษาศิลปะ อาร์ตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

1. งบประมาณมีจำนวนจำกัดไม่สามารถจัดสรรงบประมาณตามที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขอได้

2. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงการตั้งกลุ่มอนุรักษ์และรณรงค์ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. งบประมาณมีจำนวนจำกัดไม่สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ได้ตามจำนวนที่ขอในโครงการ

3.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการจัดให้มีและนำร่องรักษาทางน้ำและการบก

1. ควรเพิ่มงบประมาณในการซ่อมแซมถนนให้มากขึ้น

2. ควรตรวจสอบถนนที่ชำรุดเสียหาย เป็นประจำ และซ่อมแซมอย่างทั่วถึง

3. ควรสร้างร่องระบายน้ำพร้อมกับการสร้างถนนภายในหมู่บ้าน

4. ถนนควรเพิ่มให้ลาดทาง หรือทำให้ลาดทางให้ใช้การได้
5. ควรเพิ่มเครื่องมืออุปกรณ์ในการบำรุงรักษาถนน
6. ควรสร้างถนนตามมาตรฐานในการสร้างถนน และให้มีหน่วยงานอื่นมาเป็นกรรมการตรวจรับมอบ

ด้านที่ 2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัด น้ำเสียและสิ่งปฏิกูล

1. ควรเพิ่มรถเก็บขยะ ให้พอเพียง
2. ควรจัดทำเป็นข้อบัญญัติตามล การควบคุมการทิ้งขยะ การลงโทษและเก็บค่าธรรมเนียมการจัดเก็บค่าเก็บขยะ เพื่อจะได้มีงบประมาณมาดำเนินงานด้านนี้
3. ควรเพิ่มพนักงานในการจัดเก็บขยะเพิ่มอีก เพราะขยะเต็มถังแล้วก็ยังไม่นำเก็บ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องดูแลการเทหองเสีย (การแอบเทสิ่งปฏิกูลของรถดูดส้วม)
5. ควรมีการประกวดถนนหมู่บ้านสะอาด หรือหมู่บ้านสะอาดในแต่ละเดือน
6. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาอาสาสมัครประจำหมู่บ้านเพื่อรักษาความสะอาดถนน

ด้านที่ 3 ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

1. ควรเพิ่มการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบ และทั่วถึงทุกหมู่บ้าน
2. ควรมีการฝึกอบรมให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
3. ควรเพิ่มงบประมาณและอุปกรณ์ในการป้องกันโรคให้เพียงพอและทันท่วงที
4. ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลประสานงานกับสถานีอนามัยประจำตำบล หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ใน การป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. จะต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์โรคที่เกิดขึ้นให้ทันเหตุการณ์
6. ควรมีแพทช์ประจำตำบล
7. ควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ เช่น เดินแอโรบิก

ด้านที่ 4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. ควรจัดทางบประมาณให้เพียงพอ
2. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมประชาชนในการป้องกันภัย โดยอาจร่วมกับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
3. ควรจัดให้มีรถดับเพลิง
4. ควรจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนประจำหมู่บ้าน
5. ควรจัดหานักศึกษาให้เพียงพอ
6. องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดตั้งศูนย์รับแจ้งและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเป็นทางการ
7. ควรจัดให้มีเรื่อห้องແນນอย่างพอเพียงในพื้นที่น้ำท่วมประจำ
8. ควรเพิ่มเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่น้ำท่วมประจำ

ด้านที่ 5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒธรรม

1. ควรเพิ่มศูนย์พัฒนาเด็ก่อนวัยเรียนให้ครบถ้วนทุกหมู่บ้าน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องสนับสนุนการศึกษาในโรงเรียนอย่างเพียงพอและทั่วถึง
3. ควรเพิ่มงบประมาณ และทำอย่างจริงจังต่อเนื่อง
4. ควรเพิ่มทุนการศึกษาให้กับเด็กที่ยากจนแต่เรียนดีให้เพียงพอ
5. ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยอินทรีย์
6. ควรมีที่อ่านหนังสือพิมพ์ หรือห้องสมุดประจำหมู่บ้าน
7. ควรมีการจัดคูหาณเกี่ยวกับการทำไร่ นาสวนผสมที่ประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น
8. ควรจัดงบประมาณบำรุงศาสนา หรืองบช่วยเหลือวัดที่กำลังก่อสร้าง ตารางตั้งๆ เช่น โบสถ์ ศาลาการเปรียญ เป็นต้น

ด้านที่ 6 ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

1. ควรเพิ่มงบประมาณ และจัดให้มีโครงการด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ อย่างเป็นธรรม ถ้าเป็นไปได้ควรจัดสรรให้ครบถ้วน

3. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรขัดกีฬาประจำปีให้กับเยาวชนร่วมกับ
ตำบลอื่น

4. ควรจัดหาอาชีพเสริมให้กับกลุ่มสตรีที่เหมาะสมกับท้องถิ่น และต่อเนื่อง
**ด้านที่ 7 ด้านการคุ้มครอง คุ้ม และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และ
สิ่งแวดล้อม**

1. องค์กรบริหารส่วนตำบลเพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้านการอนุรักษ์
และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้นกว่าเดิม
2. ควรจะมีข้อมูลยุติธรรมลงว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
3. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรปลูกจิตสำนึกให้ชาวบ้านให้มากๆ ให้เห็น
คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
4. ควรตรวจสอบการบุกรุกที่สาธารณะ
5. ให้มีกลุ่มในการคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประจำ
หมู่บ้าน

6. ควรตรวจสอบการลักลอบปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำซึ่งของร้านอาหาร
7. ควรตรวจสอบการประกอบการคุ้ดครายเนื่องจากไม่คุ้ดครายในเขต
สัมปทาน

**ด้านที่ 8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ jarit ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ
วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น**

1. ควรให้แต่ละองค์กรบริหารส่วนตำบลมีประเพณีประจำตำบลเพื่อเป็น^{RAJABHAT JAMUN SARAKHAM UNIVERSITY}
การอนุรักษ์ประเพณีอันดีไว
2. ควรปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนรัก และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. อบรมให้ความรู้ โดยผู้รู้ทางจริยธรรมให้กับประชาชน
4. ควรส่งเสริมด้านภูมิปัญญาของท้องถิ่นให้เด่นชัด เป็นรูปธรรม
5. ควรเพิ่มการส่งเสริมในการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์และรองรับ รักษา
ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มากที่สุด
6. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรให้มีการส่งเสริมประเพณีตามที่หมู่บ้าน
จัดงานประเพณี เมื่อมีงบประมาณมาแล้ว ควรจัดให้ตรงตามแผนงาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 ระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ใน ระดับปานกลาง

จากการวิจัย พนว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชต์ สมบัติทอง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ เดชะโยธิน (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน สำนักงานเขต จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พนว่า สภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการดำเนินงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของวินัย นาสูงชน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 และ ชั้น 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของพิชัย วัฒนกิติกุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสิงาม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการ ปฏิบัติงานและปัญหาในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี พนว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนรวม และจำแนกตามสถานภาพ เห็นว่า การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนรวม และจำแนกตามสถานภาพ เห็นว่า การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี โดยภาพรวม

และเป็นรายด้านที่ 3 ด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้นพนักงานส่วนตำบล เห็นว่ามี การปฏิบัติเป็นรายด้าน 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารการเงินการคลังและ ด้านการบริหารงานโดยชา และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาลชนิด วรรณศ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหญิงใน การพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีการบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดย ภาพรวมแล้ว อบต.หญิง มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่ 6 ด้านอยู่ในระดับมาก และไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของประจักษ์ วงศ์ปัญญา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาอำเภอพร้าว จังหวัด เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลประเมินผลการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีประสิทธิผลอยู่ใน ระดับสูง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของคุณวุฒิ ไชยคำภา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการ วิจัยเรื่องการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลโดย ส่วนรวมเห็นว่ามีการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาวาท ศิริโภนุท (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโภสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ต่อการกระจายอำนาจ และการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าระดับความพึง พ odio ของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโภสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ต่อการกระจายอำนาจ และ การถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสันฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารงานส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การ บริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ จากผลการวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และการดำเนินงานโดยรวมบางด้านมีค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า 1 นัย ทึ้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ และ แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณไม่เท่ากัน ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมี

การดำเนินงานมากน้อยต่างกัน กล่าวคือองบประมาณมีไม่พอเพียงต่อการดำเนินงานในด้านต่างๆ ถึง 8 ด้านหลัก

2. องค์กรบริหารส่วนตำบลบางแห่งมีพื้นที่มาก ทำให้ต้องรับผิดชอบมาก แต่ในทางกลับกันการจัดเก็บรายได้ซึ่งไม่ได้มากเท่าที่ควร
3. องค์กรบริหารส่วนตำบลบางแห่งเน้นหนักในการดำเนินงานด้านใดด้านหนึ่งมากจนเกินไป เช่น ดำเนินงานด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก เป็นต้น และดำเนินงานด้านใดด้านหนึ่งน้อยเกินไป เช่น ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

สมมุติฐานที่ 2 สมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การในการเป็นสมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสอดคล้องว่า สมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การในการเป็นสมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของเรวัต สมบัติทอง (2543 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ตที่มีวัฒนธรรมศึกษาต่างกันนี้ ความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณวราภรณ์ ไชยคำภา (2547 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า คณะผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบล เห็นว่ามีการดำเนินงานตามบทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายด้าน 7 ด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย วัฒนกิติกุล (2549 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ระหว่าง การศึกษาระดับป्रograms ศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือ

เที่ยบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบลแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยเบรีย์มเทียนความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามต่างมีข้อจำกัดด้านงบประมาณเหมือนกัน
2. องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามมีขนาดขององค์กรบริหารส่วนตำบลใกล้เคียงกัน กล่าวคือ มีขนาดปานกลาง 2 แห่ง และขนาดเล็ก 11 แห่ง
3. องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่คล้ายกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลไม่ควรเน้นหนักการดำเนินงานด้านใดด้านหนึ่ง
- 1.2 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรจัดทำโครงการองค์กรบริหารส่วนตำบลเคลื่อนที่ เพื่อทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กระบวนการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบ
- 1.3 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้านที่มีปัญหา เช่น ปัญหาการไม่มีงบประมาณในการจัดเก็บและปัญหาไม่มีที่กำจัดของปัญหาการไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ปัญหาไม่มีรถดับเพลิง ปัญหาไม่มีเรือท่องเที่ยว ปัญหาการไม่มีศูนย์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนประจำตำบล เป็นต้น เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.4 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรหาจุดแข็ง หรือโอกาสที่เป็นไปได้มากที่สุดใน การพัฒนาอาชีพ ให้กับประชาชน เพื่อให้องค์กรบริหารส่วนตำบลมีรายได้เพิ่มขึ้น

1.5 รัฐควรจัดสรรงบประมาณหรือเงินอุดหนุนให้มากขึ้น หรือให้ครบตามเกณฑ์ที่รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลโดยคำนึงถึงเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล นายกองค์กรบริหารส่วนตำบล พนักส่วนตำบล และประชาชนในเขตพื้นที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล นายกองค์กรบริหารส่วนตำบล พนักส่วนตำบล และประชาชนในเขตพื้นที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ควรมีการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน และการวางแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY